

Till utbildningschef Ulrika Lundberg och bildningsnämndens svenskspråkiga sektion

Det har så sent som i slutet av september kommit till vår kännedom att det finns planer på att införa spanska som tillvalsämne i Sarlinska skolan nästa höst. Detta hade sagts offentligt på ett föräldramöte för åk 7 för en månad sedan, till de andra språklärarnas stora överraskning. Varken läraren i tyska i Sarlinska skolan eller lärarna i korta språk i gymnasiet hade informerats om saken eller givits möjlighet att påverka.

VÅL:s styrelse vände sig därför den 1.10 till Ulrika Lundberg med några frågor och bifogade den skrivelse som föreningen hade delgett rektorsgruppen redan i fjol den 3.4.2018 i samma ärende. Denna skrivelse togs upp på nytt i rektorsgruppen den 15.10 och det beslöts att språklärarna i gymnasiet kallas till ett möte den 1.11. Detta är ett välkommet initiativ, som vi dock hade önskat att man tagit redan i början av denna process. Eftersom ärendet nu verkar vara långt förberett och tidtabellen är knapp vill vi som representanter för VÅL ännu rikta oss till medlemmarna i sektionen med våra tankar innan beslut fattas i frågan.

Det är uppenbart att ett eventuellt införande av spanska som tillvalsämne med stor sannolikhet skulle få långtgående konsekvenser för de övriga lärarna i korta språk, framför allt i gymnasiet eftersom grupperna i tyska och franska redan har blivit mindre. Med tanke på de studerandes framtida studier vill vi också poängtera att spanska inte finns som tillvalsämne i Pargas svenska gymnasium, vilket innebär att de som eventuellt påbörjar sina studier i spanska i högstadiet inte har någon möjlighet att fortsätta läsa spanska i gymnasiet. Faktum är att det fortfarande främst är tyska och franska som studeras vid universiteten eftersom dessa språk behövs i arbetslivet och inom EU. T.ex. det tyska Meyer-företaget är en av de största arbetsgivarna i regionen för tillfället.

Det är inte alls säkert att de som läst spanska i högstadiet skulle börja med ett nytt främmande språk i gymnasiet. Gymnasiebenägenheten i Pargas är dessutom stor, hela 63 procent, varför det är viktigt att kunna garantera de blivande gymnasiestuderandena en möjlighet att läsa ett kort främmande språk med början i åk 8 och ända fram till studenten.

Vi är väl medvetna om att spanskan har ökat i popularitet de senaste åren, främst för att familjer ofta reser till spansktalande länder. De kortvariga studierna i spanska som enligt planen skulle erbjudas eleverna skulle dock inte ge dem något direkt mervärde i framtida studier och arbetsliv eftersom fokus där fortfarande ligger på de andra språken. T.ex. arbetarinstitutionen erbjuder bra och tillräckliga kortkurser i spanska för det ändamål som man kan anta att de flesta som nu har anmält intresse för spanska som tillval skulle behöva språket för. Vi har dock inte hört talas om den intresseförfrågan som lär ha utförts våren 2019.

Vi anser även att denna plan skulle behandla skolungdomarna i Pargas ojämlikt eftersom endast ett av stadens svenskspråkiga högstudier skulle erbjuda spanska. Något försöksprojekt kan spanskan inte längre anses vara eftersom språket tidigare funnits med som klubbverksamhet. Om man trots allt går in för spanska som tillvalsämne i Sarlinska skolan utgår vi från att timmarna lediganslås och att den lärare som anställs är formellt behörig i ämnet.

Utöver dessa farhågor är vi förvånade över hur det här ärendet har hanterats, dvs att de lärare i korta främmande språk som saken i högsta grad berör inte alls hade informerats om situationen förrän ärendet var så gott som klart att föras till sektionen. Att detta överhuvudtaget kommit till språklärarnas kännedom verkar vara en tillfällighet eftersom det endast råkade nämnas på ett föräldramöte. Allt detta har förorsakat stor oro och en massa spekulationer, vilket har påverkat de berörda lärarnas arbetsro och arbetsvälbefinnande mycket negativt. Nu riskerar hela ärendet att avgöras kort efter att språklärarna i gymnasiet kallats till diskussion för första gången.

Som vi påpekat tidigare skulle det vara viktigt att staden har en klar och långsiktig språkstrategi och att man kan garantera de lärare man redan har anställt ett tillräckligt antal timmar. På detta sätt kan man också säkerställa undervisningens kvalitet. I det fall att spanska införs som tillvalsämne finns det även en risk att tre jämlika tillvalsspråk skulle konkurrera ut varandra, dvs alla tre skulle få för få deltagare för att kunna förverkligas. Om ortens gymnasium inom några år kan erbjuda språkstudier främst i finska och engelska förlorar det nu mycket välfungerande PSG sin mångsidighet och dragningskraft till förmån för Katedralskolan dit allt flera sannolikt kommer att söka sig för att kunna studera tyska eller franska. Detta skulle rimma illa med Pargas goda rykte som skolvänlig stad.

PSG har dessutom ett mångårigt internationellt samarbete med Belgien där både tyska och franska talas. De studerande som läst dessa språk har under årens lopp haft stor behållning av sina kunskaper i tyska och franska i kontakten med belgarna och även deras vårdnadshavare har varit mycket nöjda med projektet. Svenska Kulturfonden har under flera års tid valt att understöda detta samarbete eftersom tyskan är ett minoritetsspråk i Belgien precis som svenskan i Finland. Skolan som PSG samarbetar med i Kelmis är tvåspråkigt tysk och fransk.

Vi hade hoppats på en öppen dialog i ärendet redan från början och har även tidigare önskat få information om någon ny vändning sker, t.ex. om man börjar utreda intresset för spanska. Denna dialog har tyvärr uteblivit.

Vi förväntar oss ett skriftligt svar på hur sektionen förhåller sig till dessa synpunkter och hur man planerar att kunna erbjuda de lärare man anställt i korta språk tillräckligt många timmar om man beslutar att införa också spanska som tillvalsspråk.

Pargas den 25.10.2019

Med vänlig hälsning

Styrelsen för Väståbolands lärarförening r.f.

/ Tove Söderman, ordförande